

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра лексикології та стилістики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

« 01 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИНЦИПИ РОБОТИ
З АНГЛОМОВНИМИ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та література (переклад
включно), перша - англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Принципи роботи з англomовними лексикографічними джерелами». - Одеса: ОНУ, 2023. 14 с.

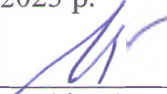
Розробник:

Кашуба М.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри лексикології та стилістики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лексикології та стилістики англійської мови

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(Ірина КОЛЕГАСВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» _____ (Наталія БІГУНОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.

Голова НМК

_____
(підпис)

(Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри лексикології та стилістики англійської мови

Протокол № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри лексикології та стилістики англійської мови

Протокол № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
<p>Загальна кількість: кредитів – 3/3</p> <p>годин – 90/90</p> <p>змістових модулів – 1/1</p>	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність: 035 Філологія</p> <p>Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p>	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		-	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	14 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	76 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у тому, щоб здобувачі вищої освіти отримали знання з теорії та практики сучасної англомовної лексикографії та виробили практичні навички роботи з англомовними словниками різних типів.

Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти знань з таких аспектів сучасної англомовної лексикографії, як: базові терміни лексикографії, структура лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті; а також у формуванні практичних навичок роботи зі словником.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних:

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами;

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

в) спеціальних:

СК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, статус лексикографії, витоки лексикографії, місце лексикографії у системі мовознавчих дисциплін, типології словників, структуру словника та словникової статті;

вміти: працювати з англомовними словниками різних типів; знаходити необхідну інформацію у лексикографічних джерелах.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сучасна англомова лексикографія

Тема 1. Лексикографія: між теорією і практикою. Статус лексикографії.

Основи лексикографії як лінгвістичної науки, що займається словникарським кодифікуванням лексики англійської мови.

Тема 2. Базові терміни лексикографії: словник, макроструктура словника, реєстр словника, мікроструктура словника. Лексикографічна концепція. Місце лексикографії у системі мовознавчих дисциплін.

Тема 3. Витоки англомовної лексикографії. Перші словники. Структура лексикографії.

Тема 4. Що таке словник? Типи словників та принципи їхньої класифікації. Двомовні та тримовні словники. Тлумачні словники. Термінологічні словники. Фразеологічні словники

Тема 5. Особливості макро та мікроструктури монолінгвальних та білінгвальних словників англійської мови. Структура словникової статті.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	п	Лаб	Ср		л	п	лаб	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Сучасна англомова лексикографія										
Тема 1. Лексикографія: між теорією і практикою.	16		6		10	14		2		12
Тема 2. Базові терміни лексикографії: словник, макроструктура словника, реєстр словника, мікроструктура словника.	16		6		10	14		2		12

Тема 3. Витоки англомовної лексикографії.	16		6		10	14		2		12
Тема 4. Типи словників та принципи їхньої класифікації.	18		8		10	18		4		14
Тема 5. Особливості макро та мікроструктури монолінгвальних та білінгвальних словників англійської мови.	18		8		10	16		2		14
Підсумкове заняття	6		2		4	14		2		12
Разом за змістовим модулем 1	90		36		54	90		14		76
Усього годин	90		36		54	90		14		76

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Лексикографія: між теорією і практикою. Статус лексикографії. Основи лексикографії як лінгвістичної науки, що займається словникарським кодифікуванням лексики англійської мови. / Усне опитування. / Доповіді студентів. Обговорення доповідей. / Написання тесту по вивченому матеріалу	6	2

2	Тема 2. Базові терміни лексикографії: словник, макроструктура словника, реєстр словника, мікроструктура словника. Лексикографічна концепція. Місце лексикографії у системі мовознавчих дисциплін. / Усне опитування. / Доповіді студентів. Обговорення доповідей. / Написання тесту по вивченому матеріалу	6	2
3	Тема 3. Витоки англomовної лексикографії. Перші словники. Структура лексикографії. / Усне опитування. / Доповіді студентів. Обговорення доповідей. / Написання тесту по вивченому матеріалу	6	2
4	Тема 4. Що таке словник? Типи словників та принципи їхньої класифікації. Двомовні та тримовні словники. Тлумачні словники. Термінологічні словники. Фразеологічні словники. / Усна доповідь на тему: «Особливості структури та функцій двомовного/ тримовного/ тлумачного/ термінологічного/ фразеологічного словників» (на вибір). / Виконання лексичних вправ зі словниками.	8	4
5	Тема 5. Особливості макро та мікроструктури монолінгвальних та білінгвальних словників англійської мови. Структура словникової статті. / Виконання лексичних вправ зі словниками. / Індивідуальне завдання 1: Описати структуру словникової статті одного із словників за власним вибором/ за вибором викладача.	8	2
6	Підсумкове заняття	2	2
Всього		36	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Лексикографія: між теорією і практикою. Статус лексикографії. Основи лексикографії як лінгвістичної науки, що займається словникарським кодифікуванням лексики англійської мови. / Підготовка до практичного заняття. / Написання конспекту за підручником: Демська О.С. Вступ до лексикографії. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». 2010. 376 с. https://www.academia.edu . (С. 87-120)	10	12
2	Тема 2. Базові терміни лексикографії: словник, макроструктура словника, реєстр словника, мікроструктура словника. Лексикографічна концепція. Місце лексикографії у системі мовознавчих дисциплін. / Підготовка до практичного заняття. / Написання конспекту за підручником: Демська О.С. Вступ до лексикографії. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». 2010. 376 с. https://www.academia.edu . (С. 122-140)	10	12
3	Тема 3. Витоки англійської лексикографії. Перші словники. Структура лексикографії. / Підготовка до практичного заняття. / Написання реферату на тему: «Витоки англійської лексикографії» (3-4 сторінки)	10	12
4	Тема 4. Що таке словник? Типи словників та принципи їхньої класифікації. Двомовні та тримовні словники. Тлумачні словники. Термінологічні словники. Фразеологічні словники. / Підготовка до практичного заняття. / Індивідуальне завдання 2: письмово проаналізувати структуру двомовного/ тримовного/ тлумачного/ термінологічного/ фразеологічного словників за власним вибором/за вибором викладача.	10	14

5	Тема 5. Особливості макро та мікроструктури монолінгвальних та білінгвальних словників англійської мови. Структура словникової статті. / Індивідуальне завдання 3: скласти список основних монолінгвальних і білінгвальних словників відповідно до вимог. / Індивідуальне завдання 4: описати структуру словникової статті одного із словників за власним вибором/ за вибором викладача.	10	14
6	Підготовка до підсумкового заняття	4	12
Всього		54	76

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, доповідь, усне опитування

Практичні: реферат, виконання індивідуальних завдань, конспект, тест, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей

10. Форми контролю і методи оцінювання

Очна та заочна форма

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, усних доповідей, вправ, рефератів, індивідуальних завдань, перевірка конспекту, перевірка контрольних тестів.

Форма підсумкового контролю: залік.

Критерії оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми навчальної дисципліни: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому

85–89	B	зараховано	Здобувач вищої освіти достатньо повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми навчальної дисципліни: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми навчальної дисципліни: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті. Не вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі
70–74	D	зараховано	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми навчальної дисципліни: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання з кожної теми поточного контролю
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми навчальної дисципліни: базові терміни лексикографії, структуру лексикографії, витоки лексикографії, типології словників, та структури словника та словникової статті. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості основних питань програми навчальної дисципліни, виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю в цілому.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. Які визначення термінопоняття “лексикографія” пропонують наукові джерела?
2. Які визначення пропонують до термінів “макроструктура словника” і “мікроструктура словника” наукові джерела?
3. Що належить до компетенції загальної та конкретної лексикографії?
4. Якими є історичні передумови появи англословної лексикографії?
5. З чого почалась сучасна англословна лексикографія?
6. Які функції виконує словник?
7. Які типи словників було виявлено?
8. За якими критеріями класифікують словники?
9. З яких структурних елементів складається словник?
10. Що таке макроструктура словника?
11. Що таке мікроструктура словника?
12. За якими критеріями класифікують філологічні словники?
13. Які з класифікаційних словникових критеріїв є детермінативними, а які факультативними і чому?
14. Яку роль відіграє ідеологічний чинник у лексикографії?
15. Що таке концепція словника?
16. Що має лежати в основі концепції словника?
17. Як концепція словника корелює з проектом та інструкцією словника?
18. Якою є мета створення проспекту словника?
19. Які питання має висвітлювати проспект словника?
20. Яке призначення інструкції словника?
21. Які основні елементи належать до макроструктури словника?
22. Які основні елементи мікроструктури словника?
23. Яка з частин мікроструктури словника є найважливішою і чому?
24. Які терміни лексикографії належать до базових і чому?
25. Як прийнято трактувати термінопоняття "словник"?
26. Що таке реєстр і які основні засади організації реєстру?
27. Якими є історичні передумови появи лексикографії?
28. З чого починається сучасна європейська лексикографія?
29. Який тип словників є історично першим і чому?
30. Як корелюють тлумачна і перекладна лексикографія в діяхронному аспекті?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль за один змістовий модуль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль					Загальна оцінка
Змістовий модуль №1					
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	
100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Принципи роботи з англомовними лексикографічними джерелами». - Одеса: ОНУ, 2023. 14 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Принципи роботи з англомовними лексикографічними джерелами».

14. Рекомендована література

Основна

1. Гороть Є. І., Малімон Л. К. *Fundamentals of Modern English Lexicology*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 268 с.
2. Демська О.С. Вступ до лексикографії. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». 2010. 376 с. URL: <https://www.academia.edu>
3. Жуковська В.С. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 142 с.
4. Рудина М.Л. Сучасні аспекти формування іншомовної комунікативної компетентності та навичок перекладу у студентів-філологів. *Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика*: Мат-ли ІХ Міжнародної науково-практичної конференції. К.: Аграр Медіа Груп, 2016. С. 335-340

Додаткова

1. Семенов О.В. Словник у професійній діяльності ціннісні орієнтири. *Зб. Наук праць ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційно-комунікативні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи*. Львів, 2012. С. 271-274
2. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум: навчально - методичний посібник для студентів І курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 113 с.
3. Landau S.I. *Dictionaries. The Art and Craft of Lexicography* / Sidney I. Landau. Cambridge: The University Press, 2011. 477p.
4. Osselton N.E. *The Early Development of the English Monolingual Dictionaries (Seventeenth and Early Eighteenth Centuries)* / N.E.Osselton. *The Oxford history of English lexicography* / Ed. by A.P.Cowie. Oxford: Clarendon press. 2017. Vol. 2. P. 131-154.

Список лексикографічних джерел:

1. Гороть Є. І., Василенко О. В., Єфремова Н. В., Калиновська І. М., Коляда Е. К., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. *Українсько-англійський словник ділової людини*. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 576 с.
2. Гороть Є. І., Гончарук С. В., Малімон Л. К., Павлюк А. Б., Шелудченко С. Б. *Англо-український семантико-словотвірний словник*. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 1024 с.
3. Семенюк А. А., Тарнавська О. М., Олікова М. О. *Словник соціолінгвістичних та етнолінгвістичних термінів*. Луцьк: РВВ «Вежа» ВНУ імені Лесі Українки, 2010. 364 с.
4. *English-Ukrainian Reference Dictionary for Foreigners*/ уклад.: Є. І. Гороть, Н. О. Данилюк, І. М. Калиновська [та ін.] ; під керівництвом та за заг. ред. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 500 с.

5. Новий українсько-англійський словник / уклад.: Є. І. Гороть, С. В. Гончарук, Л. К. Малімон, О. О. Рогач; за керівництвом та за заг. зед. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 700 с.

6. Короткий англо-український фразеологічний словник / уклад.: Є. І. Гороть, Л. К. Малімон. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 72 с.

7. Короткий українсько-англійський та англо-український фразеологічний словник / Є. І. Гороть, Л. К. Малімон, А. Б. Павлюк, О. О. Рогач; за керівництвом та заг. ред. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 204с.

8. Webster's Third New International Dictionary of the English Language. Cologne: Könnemann Verlagsgesellschaft MBH, 2019.

15. Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ:

загальний електронний каталог НБ ОНУ: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>

електронна бібліотека підручників: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnaya-biblioteka-uchebnikov/>

навчальні та методичні матеріали: <http://lib.onu.edu.ua/rgf/>

Електронна бібліотека «УКРАЇНІКА» <http://irbis-nbuv.gov.ua>

Методика викладання іноземних мов: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe

Сайт бібліотеки ім. В. І. Вернадського : <http://www.nbuv.gov.ua/>